

Hørings svar til Lov om ændring af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, lov om vandforsyning m.v., lov om betalingsregler for spildevandsforsyninger m.v. og forskellige andre love

Københavns Kommune har modtaget Energistyrelsens høringsbrev af den 4. september 2015 og fremsender hermed, med forbehold for Borgerrepræsentationens efterfølgende godkendelse, bemærkninger til lovforslaget.

Københavns Kommune bifalder det overordnede formål vedrørende stabile priser, understøttelse af innovativ udvikling samt demonstration og eksport af vandteknologiske løsninger. Københavns Kommune støtter endvidere intentionen om at skabe en mindre bureaukratisk organisering og tilsyn i og for vandsektoren.

Medfinansieringsprojekter

Mange kommunale medfinansieringsprojekter vil skulle gennemføres, samtidig med at vandselskaberne tilpasser ledningssystemet som en del af den samlede klimatilpasningsløsning. Desuden vil ledninger billigst og med mindst mulig gene kunne renoveres samtidig med det kommunale projekt.

Det kan i praksis ikke koordineres i dag, hvor kommunen og vandselskaber er nødsaget til at gennemføre hver sit udbud – ét for kommunens medfinansieringsprojekt på overfladen og ét for vandselskabets arbejde under overfladen. Det vil i mange tilfælde resultere i forskellige bygherrerådgivere og entreprenører. Kommunerne og vandselskaberne går dermed klip af synergier i forhold til, hvis projektet blev udført med en projektejer.

Medfinansieringsprojekter omfatter anlæg, som skal løse vandhydrauliske forhold, som i det væsentligste ligner traditionelle spildevandsløsninger. Det er derfor vandselskaberne, der har den fornødne tekniske viden om, hvor og hvordan anlæggene bør udformes for at sikre en god hydraulisk funktion og integration med vandselskabernes egne systemer.

Opdelingen bevirker endvidere, at kommunerne er nødsaget til at opbygge parallelle kompetencer til vandselskaberne inden for projektering og anlægsvirksomhed. Det stemmer ikke overens med det samfundsøkonomiske hensyn, som vandsektorloven oprindeligt er tiltænkt at varetage.

Københavns Kommune anbefaler derfor, at vandselskaberne også får mulighed for at varetage anlægget af medfinansieringsprojekter,

01-10-2015

Sagsnr.
2015-0206558

Dokumentnr.
2015-0206558-4

Sagsbehandler
Jesper Svensson

**Økonomiforvaltningens
selskabskontor**

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1550 København V

Mobil
5137 3557

E-mail
jes@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800206

mens tiltag, som kan henføres trafikale, rekreative eller andre miljømæssige hensyn, fortsat bør finansieres af kommunale eller af private (vej)ejere.

Medfinansieringsprojekter er en 1:1 omkostning

Som en helt afgørende præmis antager Københavns Kommune, at vandselskabernes bidrag til kommunale medfinansieringsprojekter er en 1 til 1 omkostning for vandselskaberne.

I områder som hovedstaden vil flere forsyningsselskaber bidrage til medfinansieringsprojekter i en kommune. Fx forventer Københavns Kommune, at HOFOR Spildevand København A/S evt. skal bidrage til en del af de medfinansieringsprojekter, som anlægges i nabokommunerne, da HOFOR Spildevand København A/S og København også får nytte af projekterne.

Forsyningssekretariatet har i relation til de nuværende bestemmelser tilkendegivet, at fx Frederiksberg Kloak kan få tillæg til prisloftet for sådanne omkostninger som et miljømål (fremover ”mål fastsat af stat eller kommune”).

Det er Københavns Kommunens opfattelse, at aftaler, hvor vandselskaberne indbyrdes deler en medfinansieringsbetaling til en kommune, skal således også være en 1 til 1 omkostning, fx hvis HOFOR Spildevand København A/S betaler til en naboforsyning, som ultimativt betaler til et medfinansieringsprojekt i nabokommune, som begge vandselskaber har nytte af.

Miljø og servicemål

Det fremgår af lovforslaget, at miljø- og servicemål – fremadrettet kommunalt fastsatte eller godkendte mål – skal være omfattet af effektiviseringskrav, samt at der indlægges et væsentlighedskriterium for omkostningen.

Københavns Kommune finder, at der er uforeneligt med lovens formål om høj sundheds og miljømæssig kvalitet, hvis de mål, som en kommunalbestyrelse eller staten vedtager, udsættes for effektiviseringer, som derfor eventuelt ikke kan gennemføres i det nødvendige omfang.

Københavns Kommune finder det endvidere kritisk, hvis et miljø- og servicemål, som er vedtaget i en kommunalbestyrelse/Borgerrepræsentationen, de facto kan tilsidesættes administrativt på grund af et økonomisk mindstemål/væsentlighedskriterium for, hvornår omkostninger kan indregnes i vandselskabets omkostninger.

Klarere adskillelse af myndighed og drift

Lovforslaget fjerner forhold, der alene har relation til drift og vedligeholdelse af kloaksystemet. Disse udtages af spildevandsplanen.

Københavns Kommune vurderer dog, at det fortsat er væsentligt at kunne sikre den tidsmæssige sammenhæng mellem udvidelse af kloaknettet i forbindelse med både skybrudssikrings- og byudviklingsprojekter.

København Kommunes anbefaler derfor, at kommunerne fortsat kan sætte mål vedrørende den forventede tidsplan for udbygning af forsyningsnettet.

Københavns Kommune vurderer således, at Miljøbeskyttelseslovens § 32 stk. 1 nr. 9, – efter hvilken en spildevandsplan skal indeholde oplysninger om hvilke tidsfølge projekterne i planen forudsættes at være udført og anlæggene udført –, i sin nuværende form hovedsageligt er af myndighedsmæssig karakter, og at bestemmelsen på den baggrund skal bibeholdes enten i miljøbeskyttelsesloven, eller eventuelt overføres i sin helhed til spildevandsbekendtgørelsen, jf. ovenstående problemstilling.

Herudover vil der løbende være tilfælde, hvor et kommunalt fastsat eller vedtaget mål (før miljø- og servicemål) kræver en bestemt drift for at virke efter hensigten. Eksempelvis forudsætter varslingsystemet for badevand i Københavns Kommune, at HOFOR driver og vedligeholder sensorer i alle overløbsbygværker. Uden denne drift virker varslingen ikke.

Da der er tale om et overordnet system, der vedrører mange forskellige udløb til varsling af badevandskvalitet, som de kommunale havnebade er stærkt afhængig af, er det for overblikket skyld vigtigt at bevare den samlede beskrivelse af driften i spildevandsplanen.

Endvidere ønsker Københavns Kommune fortsat at have mulighed for at stille driftsrelaterede krav, der understøtter CO₂-reduktion og kommunens overordnede klimadagsorden.

Vandselskabernes indsats og evne til at reducere belastning af vandmiljø indgår i lovens formålsbestemmelse. Fra myndighedsside er det vigtigt, at lovforslaget eller kommende bekendtgørelser definerer konkrete tiltag til at måle/benchmarking spildevandsselskabernes belastning af vandmiljøet i form af kloakoverløb, driftsuheld, by-pass mv. Desuden skal der i benchmarking af selskaberne tages hensyn til de specifikke myndighedskrav, som hvert enkelt vandselskab er underlagt.

Endvidere skal det nævnes, at hvis fælles vandselskabers takster og faste bidrag fremover skal godkendes i flere kommuner, hvor vandselskabet transporterer eller modtager vand eller spildevand, er det væ-

sentligt, at det præciseres, at der alene er tale om en legalitetskontrol. Ellers kan en eller flere kommuner blokere for takstfastsættelsen m.m.

Udnyttelse af ressourcer

Det fremgår af lovforslaget, at vandselskaberne skal kunne udnytte ressourcerne, som er en del af forsyningsaktiviteterne til at sælge overskuds- eller biproduktion eller el og varme.

Københavns Kommune anbefaler, at biogassalg og biogasproduktionen også nævnes specifikt i lovforslaget.

På renseanlægget Lynetten i København udvindes der fx biogas fra spildevandet, som nyttiggøres i det københavnske bygasnet. Omkostninger til salg og produktion af biogas bør derfor nævnes i lovteksten, som en hovedaktivitet, på lige fod med el og varme, jf. lovforslagets intention om at sikre udnyttelse af ressourcerne.

Det fremgår ikke af lovforslaget, om vandselskaberne også kan etablere det trækrør og tomrør, der muliggøre at udnytte dem den ledige kapacitet, ”luften”, i ledningsnettet og kabelbrønde.

Det er en afgørende forudsætning for at sikre en optimal og teknisk forsvarlig udnyttelse af den ledige kapacitet i ledningsnettet, at vandselskaberne kan etablere, eje og drive trækrør og tomrør i ledningsnettet med tilhørende kabelbrønde.

Det må forventes, at udnyttelse af ledig kapacitet i ledningsnettet vil nødvendiggøre tilpasning af ledningsnettet, brønde m.m. for at sikre, at den fysiske installation af trækrør og tomrør kan foretages hensigtsmæssigt.

Det forudsætter et særligt kendskab til spildevandssystemet og den hydrauliske konsekvens af at etablere ”fremmede” elementer i ledningsnettet at montere trækrør og tomrør forsvarligt og at foretage de nødvendige udbygninger af ledningsnettet. Vandselskaberne bør derfor have mulighed for at udføre og finansiere denne opgave, hvis den ledige ressource reelt ønskes nyttiggjort.

Totaløkonomisk benchmarking

Lovforslaget indfører en ny totaløkonomisk benchmarking af vandsektoren.

Københavns Kommune anbefaler, at den nye benchmarkingmodel udvikles fra bunden, som en ægte totaløkonomisk benchmarkingmodel. Der vil være både selskabs- og samfundsøkonomiske gevinster ved.

Den nye benchmarkingmodel bør først effektueres, når den er solid, gennemprøvet og bredt accepteret, og hvor der er enighed med branchen om datagrundlaget.

Totaløkonomisk bør benchmarkingmodellen særligt tage hensyn til forskellene mellem selskaberne i vandsektoren, fx forskellen mellem selskaber, som primært er ledningsselskaber, og selskaber, som fx primært er rensningsselskaber, eller selskaber med store vandproduktions-/transmissionsressourcer, som via engrossalg forsyner naboselskaber med drikkevand.

Københavns Kommune anbefaler endvidere, at rigtige nyinvesteringer til fx nye forsyningsområder, bydele, øget renskapacitet eller øget/ny teknologianvendelse som fx udfældning af kalk på vandværkerne behandles separat fra almindelige reinvesteringer i benchmarkingreguleringen. Investeringer i nye løsninger, forøget kapacitet eller forsyning til nye områder bør således ikke benchmarkes sammen med reinvesteringer i den eksisterende forsyning.

Med henblik på bl.a. at mindske bureaukratiet bør det overvejes, om hvile-i-sig-selv reguleringen for de selskaber, som også underlægges indtægtsrammeregulering, ikke bør ophæves, således at der kun er én økonomisk regulering for vandselskaberne.

Teknologiudvikling

Der er fokus på samarbejde med private virksomheder om forskning og udvikling, som kan understøtte private virksomheders eksport af danske løsninger. Der gennemføres allerede i dag forskning og udvikling i selskaberne for at opnå effektiviseringer, mere sundhed, miljø- og klimarigtige løsninger samt energioptimering. Lovgivningen bør derfor ikke begrænse forskning og udvikling i branchen til alene at omfatte aktiviteter, der understøtter eksport, men generelt fremme erhvervsudviklingen.

Hvis muligheden for teknologiudvikling skal have reel betydning, er det endvidere afgørende, at selskaberne i vandsektoren får et udtrykkeligt hjemmelsgrundlag i lovgivningen således, at vandselskaberne kan varetage og anvende økonomiske ressourcer på teknologiudvikling og eksportunderstøttende aktiviteter. Vandselskabernes indtægter og udgifter fra aktiviteten bør derfor indgå i den samlede indtægtsrammen som et fradrag eller tillæg.

Konsolidering

Københavns Kommune har deltaget i flere indledende konsolideringer i vandsektoren i forbindelse med dannelsen af henholdsvis HOFOR og BIOFOS.

Senest er HOFOR blevet udvidet med spildevandsaktiviteterne i Brøndby og Vallensbæk. Københavns Kommune er i denne forbindelse blevet opmærksom på, at selv fusioner med relativ små selskaber kan afstedkomme betydelige fusionsgebyrer m.v., da hele kommunens, herunder Københavns Kommunens, økonomi vægtes med, når størrelsen på fusionen skal måles.

Københavns Kommune opfordrer derfor til, at forsyningsselskaber får mulighed for at indregne engangsomkostninger ved sammenlægninger i priserne (inkl. sammenlægninger via fælles holdingselskaber). Dette opvejes af, at synergi- og effektiviseringsgevinster hovedsagligt vil komme forbrugerne til gode over tid. Der bør findes en praktisk løsning, hvor sammenlægning af mindre selskaber ikke medfører store gebyrudgifter.

Drift af andre vandselskabers anlæg – uden ejerskab – bør også være en mulighed for vandselskaberne, hvis det er første step mod en senere sammenlægning.

Det fremgår endvidere af lovforslaget, at energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndiges til at fastsætte regler om værdiansættelsen af vandselskaber, der fusionerer.

Det er Københavns Kommunes opfattelse, at staten/ministeren ikke kan tilsidesætte en værdiansættelse, som uafhængige parter (kommuner) kan opnå enighed om afspejler selskabernes værdi og hvor parterne endvidere har fortaget værdiansættelsen med støtte eller på basis af værdiansættelser fra revisorer og rådgiver. Ved at fastsætte regler om, hvordan en sådan værdiansættelse skal foregå, indskrænkes kommunernes aftalefrihed betydeligt. Dette kan udgøre en alvorlig hindring for yderligere konsolidering i sektoren.

Herudover tager Københavns Kommune forbehold for, om der i givet fald også vil være tale om en indgriben i kommunerne ejendomsret.

Københavns Kommune kan dog støtte, at ministeren får mulighed for at give en bindende forhåndsbesked vedrørende om en fusion eller lignende vil udløse modregning i kommunernes bloktilskud.